

ARTICLE GUANYADOR DEL PREMI MATEU SEGUÍ PUNTAS

SOBRE PASSAR EL TEMPS I FER COSES

Simón Abellán Cardona

Ja fas tard, t'has adormit una altra vegada. Ara hauràs d'espavilar per arribar a la feina a hora. Cafè en mà de la cafeteria de baix, on ni tan sols has dit bon dia, i frissar per finalment arribar només cinc minuts tard a la interminable jornada laboral. Ja comences el dia desitjant que s'acabi. Un dia més, que si no l'haguessis viscut, tant se te'n donaria. Quan arribis a casa veuràs dos capítols d'alguna sèrie per no pensar en res, i amb molta desgana, compliràs amb els teus deures domèstics. I pel cap de setmana, única meta que tens al cap, aprofitaràs per veure el futbol, prendre quatre cerveses amb els amics, i una vegada més, no pensar en res a través d'alguna pantalla. I quan et preguntin diràs: «amb això estic entretingut».

Molts miren «Masterchef», «Operación Triunfo», el mateix Instagram... Què tenen en comú totes aquestes modes? Ens deixen viure la vida que no tenim. Ens deixen fugir un poc més de la nostra realitat; fins i tot ens donen l'opció de mostrar-ne una de fictícia. I entre això, i 'fer coses' atabalats de banda a banda, omplirem les vint-i-quatre hores del dia a les que estem condemnats. De què fugim però, de què correm des de les 8 del matí? De l'avorriment. El mateix avorriment amb el qual es castiga a les presons o als nens petits. Però realment en fugim o el movem d'un lloc a l'altre, el portem a passejar, a dinar fora, a treballar... Fins que estem tan entretinguts que no ens recordem d'ell?

Potser la resposta la podem trobar en la diferència entre diversió i entreteniment.

“*No seria mala idea en molts casos fer una petita pausa quan ens donem compte que, per moltes coses que fem, les fem avorrits. Potser així podrem començar a deixar de 'fer' tantes coses, i començar a 'ser' d'altres*”

L'antònim de divertit no és seriós, sinó avorrit. Llavors divertit-se esdevé l'activitat que és un fi en si mateixa; la mateixa activitat que ni tan sols necessitem compartir per les xarxes socials per gaudir-la. Ella sola ens proporciona la felicitat humana que ens omple, que ens fa sentir vius. És el valor qualitatiu de les nostres experiències, de cada petita cosa que ens envolta, la seva excepcionalitat. Que si *Carpe diem*, que si *Memento mori*... Però tot això s'ha convertit en banal. Ho utilitzem per excusar-nos de plaers hedònics variats, o de gastar-nos ves a saber quant en un capritx consumista. La diversió, com diferenciava Fernando Savater, no parla del que ens ve de gust, la diversió radica en què volem, què ens encén. Insistiré: què

volem, quins són els nostres veritables desitjos, les coses importants, sovint confoses amb les coses urgents. Mentrestant, seguirem intentant allunyar-nos equivocament d'aquell buit. Aquell turment que suposa trobar-nos a nosaltres mateixos quan no estem gaire segurs del què volem o de si hem fet el què hem volgut.

❖ **I COSTA DIR TOT AIXÒ** immersos en una societat on l'excepcionalitat ens la volen marcar amb el preu. Eduquem als nostres fills perquè els dies més esperats de l'any siguin els aniversaris i Nadal; quant millor es portin, regals més cars s'hauran merescut. I en les mateixes dates tindrem un dels anuncis més esperançadors: la Loteria de Nadal. Com sempre, ens intenta transmetre que és la gran oportunitat de la gent de carrer per a tenir una vida millor. Una ve-

guda s'han repartit els premis arreu d'Espanya, apareixen els contraprogrames que ens mostren tot el que ens hem perdut... L'espurna de felicitat més autèntica que ens prometia la loteria s'ha apagat. Ni cotxe, ni balneari, ni llanxa... No dubto que cap d'aquestes il·lusions que ens creen, és una bona opció per evadir-nos de l'avorriment de la vida quotidiana. Una pena que el seu valor s'esfumi en la mateixa realització o possessió; no és en va que entretenir estigui format per entretenir. L'oci va néixer en els seus orígens com a temps per a la contemplació. *Skholé*, paraula grega que significava 'oci', es referia al temps lliure de satisfer les necessitats bàsiques; estona en que et podies desengançar de la pressió econòmica i social. Com deia Aristòtil, les persones havien de desitjar el repòs filosòfic per poder arribar a les virtuts humanes. El concepte, emperò, va anar canviant amb el temps, i en l'època romana ja es diferenciava un *otium digne*, d'un altre *otium* propi del poble. Mentre les elits intel·lectuals gaudien del primer, herència dels grecs, es controlava la societat amb el segon.

Se'ls despolititzava amb grans espectacles en el seu temps lliure, que els distraguessin i els fessin evadir-se del seu *negotium* (negoci va néixer com a negació a l'oci). El «pa i circ» era el mitjà per reduir el poble a mers espectadors als amfiteatres, mantenint-los encantats en un entreteniment massiu. D'aquesta manera no reparaven gaire en preguntar-se sobre els seus drets o condicions de vida; altres temes ja donats ocupaven ara les seves conversacions. No cal dir que aquest exemple no dista molt d'uns altres grans amfiteatres que trobem arreu del món avui en dia, on enlloc de lleons hi ha pilotes. Llavors ens trobem en un escenari envoltats d'ostentosos passatempes, on cada un de nosaltres ha d'anar de bòld per poder-los posseir o fer. I seguim turmentant-nos amb coses urgents que no tenen res a veure amb les realment importants. Les reflexions de José Luis Sampedro són arquetípiques d'aquesta qüestió. En els seus últims anys de vida expressava la poca gràcia que li feia el panorama de salut que li esperava. No obstant, insistia en que el que ens feia humans no era el dret a viure amb dignitat, això del que tothom parla, sinó el deure de viure amb intensitat. Allò essencial és pensar autònomament, i com a mínim tenir consciència pròpia de fer el que realment volem. Per tant, no seria mala idea en molts casos fer una petita pausa quan ens donem compte que, per moltes coses que fem, algunes inclús ben animats, les fem avorrits. Potser així podrem començar a deixar de 'fer' tantes coses, i començar a 'ser' d'altres. No és un exercici fàcil, abandonar l'alleujament temporal que ens porta l'entreteniment i començar a cultivar el benestar intern; el punt de partida en que ens trobem tendeix a tot el contrari. És decisió de cada un; pot incloure's a la llista de propòsits d'any nou, si es que encara recordem on l'hem guardada. Mentrestant, li podem seguir aconsellant fer moltes coses i entretenir-se tot el dia a qui topi amb l'abisme de preguntes que brota del forat de l'avorriment; que no vagi a ser que les respongui i deixi d'evadir-se com els demés.

Margarita Comas Camps, filla il·lustre de Menorca

■ Potser podem pensar que les coses es fan massa tard. Però sempre millor tard que no fer-les mai. Reconèixer els mèrits professionals i personals d'una persona sempre són agraïts. En el cas d'una dona com Margarita Comas Camps, més que mai, davant les adversitats que va haver de superar al llarg de la seva vida.

Tot començava quan el passat 26 de juliol l'Ajuntament de Maó va aprovar en el ple l'inici de l'expedient per declarar Margarita Comas Camps com a Filla Il·lustre de la Ciutat de Maó, impulsat a través de la regidoria d'Igualtat i Participació Ciutadana.

Des del primer moment, des d'Alaior ens vam afegir a aquesta

Cartas de los lectores

iniciativa i vam donar el nostre suport perquè l'expedient arribés a bon port. Així ho vam fer des de «S'Ull de Sol» i el Centre d'Estudis Locals d'Alaior.

I vam prendre aquesta decisió perquè Margarita Comas Camps va néixer a Alaior i els seus anys d'infantesa els va viure al nostre poble. Per açò, ens sentim nostra la seva excepcional figura. Hem de recordar que pels seus mèrits acadèmics i humanitaris, l'any

2010 l'Ajuntament d'Alaior li va dedicar un carrer amb el seu nom.

La figura de Margarita Comas Camps s'havia oblidat, potser perquè els darrers anys de la seva vida els va viure a Gran Bretanya.

Però persones com Joan Hernández Mora i Andreu Murillo i Tudurí han estat cabdals per a mantenir viu el seu record i donar-nos a conèixer tant la seva figura com la del seu germà Joan, i la resta de germanes, tots ells dedicats a l'ensenyament, l'estudi, la investigació i la defensa de la llibertat de les persones a través del coneixement.

Margarita Comas Camps, casada amb el fotògraf i artista pol·lencí Guillem Bestard, va tenir una vida plena dedicada a l'estudi, l'ensenyament i investigació de primer nivell fins el 1939, essent una de les primeres dones a l'Estat que va impartir classes a la universitat espanyola. L'esdevenir de la Guerra Ci-

vil i una societat britànica tancada féu que la seva vida prengué un altre camí.

Avui hem de donar a conèixer la seva tasca pels difícils camins que va haver de transitar, en un món d'homes, essent una dona lluitadora i amb caràcter per difondre el coneixement, la igualtat entre sexes i fomentar la llibertat de la persona a través de l'educació.

«S'ULL DE SOL» I CENTRE D'ESTUDIS LOCALS

• ALAIOR

¿Por qué tengo que sentirme forastera?

■ Sigue creciendo nuestra ola, esta ola no ahoga. Acoge y recoge a todo ciudadano que entienda que nuestros políticos esta vez se han equivocado de pleno.

Con la salud no se juega. Es una de las palabras que más sensibili-

zan hoy en día a la sociedad.

Como usuaria y trabajadora del Ib-Salut, no acepto lo que en una mala noche de delirio, posiblemente, se les ocurrió a estos que ahora nos gobiernan.

No puedo, ni quiero imaginar, que futuro le espera a mi nieto de corta edad, entre tanto decreto sobre salud y educación. Prefiero no pensarlo.

Estoy harta de tanto 'calienta silla'. Viven en su estado de confort, y eso se ha acabado. Mi sociedad, vuestra sociedad, nos hemos rebelado a tanta 'locura' colectiva de unos pocos.

Mérito, sí. Requisito, no PD. Llevo en esta maravillosa Isla más de cuarenta años. Nunca he tenido problemas de lenguas. Me adapté y se adaptaron. ¿Por qué ahora me tengo que sentir forastera?

LOLI NAVARRO SÁNCHEZ

• MAHÓN